

**ШЕЛЕСТ
БАМБУКОВОГО
ГАЮ**

**ШЕЛЕСТ
БАМБУКОВОГО
ГАЮ**

**СТАНІСЛАВ
АСЄЄВ**

Львів
Видавництво Старого Лева
2022

УДК 821.161.2-3
А90

Станіслав Асеев

А 90 Шелест бамбукового гаю [Текст] : коротка проза / Станіслав Асеев. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2022. — 128 с.

ISBN 978-966-448-082-3

У новій книжці короткої прози поет, прозаїк і публіцист Станіслав Асеев постає перед нами як тонкий лірик, твори якого виринають ніби з позачасся, із сутінків, — так, наче бачиш змальовані події уві сні. Відомий широкому загалу насамперед як публіцист, автор книжок «“Світлий шлях”: історія одного концтабору» та «В ізоляції» (за останню здобув Шевченківську премію у номінації «Публіцистика та журналістика») Станіслав здивує читача пронизливими текстами.

УДК 821.161.2-3

© Станіслав Асеев, текст, 2022
© Іван Шкоропад, обкладинка, 2022
© Видавництво Старого Лева, 2022

ISBN 978-966-448-082-3

Усі права застережено

БОГДАНА І ЗОРІ ЗІ СЛІЗ

(КАЗКА)

В одному лісі було дивовижне місто, обнесене з усіх сторін високим парканом, за яким, куди не кинь оком, тягнулися густі дрімучі хащі. До міста вела тільки одна дорога, а люди у ньому жили сумно і бідно, адже не спілкувалися ні з ким, хто мешкав за межами пралісу. Вдень вони обробляли прекрасні квіткові сади, щоби хоч трохи заповнити ту сірість та імлу, що опускалися на них із настанням ночі. Дні їхні були теплі й розкішні, але ночі — темні та густі, без жодної зірочки на всьому чорному небі.

Якось, коли вечір уже опустив свою долоню на місто, що засинало, у його браму постукало одне прекрасне створіння. Це була дівчинка, волосся якої розпускалося білосніжними кучерями першого снігу, а очі горіли зеленими смарагдами найглибших печер. Вона була така ніжна і красива, аж духмяний сад із рум'яних квіточок умить підніс свої пелюстки, немов зустрів амарант, що яскрів уночі. Вартові ж у воріт стояли здивовані, бо ніколи не бачили такої краси.

— Невже почався смарагдовий дощ? — запитали вони.

Але це сяяли очі цієї дівчинки, а її білосніжні руки і срібне волосся блищали на сонному обличчі землі.

— Хто ти? — запитали її вартові.

— Я не знаю, — відповіла прекрасна принцеса, — я просто мандрую одним містом до іншого і, якщо дозволите, цієї ночі залишусь у вас.

— Невже в тебе немає ні батька, ні матері? — знову здивовано запитали вони.

— Не пам'ятаю їх, — відповідала захожа, — але я прийшла з тих земель, де сяють яскраві зірки, і хочу вам розповісти про них.

Але вартові не повірили дівчинці й тільки глузували з її слів:

— Що ж, як бажаєш, то можеш увійти, але вже от-от ніч, і краще б тобі якнайшвидше знайти ночівлю.

Ніч чимраз щільніше вкладала місто у свою колиску, і що далі йшла дівчинка пустельними вулицями, то глибше потопали її сліди в похмурій і в'язкій сутіні. Рідкісні хати зустрічали її вогнями, та й більшість жителів із настанням ночі ставали геть злі та нечулі — лише сонячне світло додавало їм трішечки теплоти і змашувало іржаві серця оливою людської доброти.

І ось, уже аж на околицях, коли не залишилося жодної надії, що хтось із городян відчинить дівчинці двері, її смарагдовий погляд раптом упав на невеличкий чорний клубочок, який лежав неподалік.

Придивившись, побачила, що то наскрізь замерзлий малюк, покинутий на холодному вітрі й укритий лише простирадлом темряви. Його ручки вже посиніли від

холоду, ніжки тремтіли на крижаному вітрі, а в грудях на-
силу клекотіло.

— Які ж кам'яні серця в цих людей, якщо вони лиши-
ли дитину на такому холоді, — сказала сама собі дівчин-
ка, беручи малюка на руки, і заходилася стукати у двері
останніх будинків.

І ось нарешті в одному з них відчинили, і прекрасну
йону леді з її малюком впустили всередину, дали теплого
чаю і шматочок вівсяної ватрушки.

— Як тебе звуть? — запитала дівчинку господиня оселі.

— У мене немає імені, — відповіла вона, — я прийшла
сюди тільки надвечір і знайшла у вас малюка.

— Мабуть, його хтось підкинув, — відповіла господиня.
— Можете залишитися на ніч, але вранці маєте піти.

Аж раптом, зазирнувши у прекрасні очі дівчинки, жін-
ці на мить здалося, наче в них зблиснуло щось дивовиж-
не, ніби яскрава блискавка з розсипом золота пронизала
її погляд.

А вранці дівчинка взяла малюка і покинула той дім.

Вони блукали розквітлими вулицями міста, сподіваю-
чись знайти бодай когось, хто зможе їм дати притулок. Але
городяни лише відводили від незнайомки очі, не бажаючи
ділитися з нею дахом і гарячою їжею. Дівчинка ходила від
одного будинку до іншого, густий аромат жасмину і яскра-
вих рожевих троянд пестив її тіло. Та люди, яким належа-
ли ті квіти, були грубі й жорстокі. Юна леді була тендітна
і ніжна, а шкіра її — біла і чиста, немов найвіддаленіші
снігові вершини, та вона благала про будь-яку роботу, бо
хотіла нагодувати малюка. Та попри яскравий ароматний
день і золоті промені сонця, містяни знали, що скоро їх

знову огорне темрява і ніч буде така ж густа й безпросвітна, і тому ненавиділи всіх, хто потребував співчуття, адже й самі не мали його.

Так минув день, а дівчинка знай блукала вулицями, щосили притискаючи до себе малюка. Рідкісні перехожі зверхньо минали двох незнайомців, що від холодного нічного вітру вже обоє стали схожі на сірий клубок. Нарешті біля дівчинки зупинився один із вартових, а потім підійшов й інший.

— Хіба ми не казали, що в цьому місті тобі ніхто не повірить і люди не стануть слухати про те, чого не існує?

Але наскрізь замерзла дівчинка тонким голосочком запевняла їх, що над іншими лісами все ж таки сяють яскраві зірки і що не всі міста такі темні й байдужі, а люди там зовсім не злі. Незабаром до них почали підходити й інші городяни, що заледве продерлися крізь густу темряву, а згодом зібралося все місто. Люди уважно слухали слова білосніжної принцеси.

Вона розповідала про дивовижних тварин, про райських птахів, що літають у небі, і риб, які пливуть нічною гладінню в океані тисяч світил, і про те, як чудово дивитися на зорі — чарівні нічні квіти, — сидючи вночі у верховітті високих дубів. Але дівчинці ніхто не вірив, і що більше вона говорила, то дужче в серцях тих людей закипали образа і злість, адже над ними дзвеніла сама лише темрява.

Один по одному городяни розходилися по своїх теплих оселях, кидаючи її з малюком на нічному холодному вітрі. І тоді дівчинка, дивлячись на майже бездиханне тіло дитини, промовила вголос:

— О, невже вони дадуть загинути дитині! — І з її очей скотилася бурштинового кольору сльоза.

Аж раптом сталося диво: співчуття переповнило душу дівчинки, сльози стали литися водоспадом, а вся вона осяялась яскравим золотим світлом, перетворившись на суцільний блискучий потік. Спалахнувши в одну мить, усе це бурштиново-срібне світло раптом розсипалося по всьому небу, освітивши темряву, а білі кучері принцеси перетворилися на туманність, що поволі пливла у безмежних просторах ночі.

Городяни вражено дивилися на яскраве небо, всіяне тисячами зірок, і їхні серця сповнилися незаним досі почуттям. Це було каяття. Жінка, що прихистила їх минулої ночі, взяла на руки дитину і сказала, що тепер піклуватиметься про неї як про рідну. А прекрасну незнайомку назвала Богданою — даною Богом. Адже тільки Господь міг послати цим людям таке світле диво.

Відтоді й над цим містом сяяли яскраві зірки, що мерехтіли в очах малюка.

28.06.2015

ЕСЕЙ ПРО ВІКНО*

Іноді не можу зрозуміти, в якому місті перебуваю. Після звільнення з полону спершу мешкав у Києві, потім перебрався у Бровари. Іноді раптово прокидався й не міг пригадати, де зараз. Часом думав, що це — Макіївка, де збув більшу частину життя. Навіть здавалося, що бачу ті самі меблі з 90-х у спальні. Це відчуття тривало лише кілька секунд — розум, прокинувшись від сну, майже відразу відкидав це минуле-в-теперішньому. І все ж потрібен був якийсь час, перш ніж — перебираючи у свідомості Київ, Донецьк, навіть Прагу — зрозумію, що це Бровари. Якось довелося навіть підвестися з ліжка і підійти до вікна, бо інтер'єри чергової орендованої квартири не давали жодних асоціацій з теперішнім: дивне і страшне почуття. Схоже на аеропорт у кінгівських «Лангольєрах»: місце без запаху, смаку і часу. Нещодавно таке сталося й у Львові просто посеред

* Вперше надруковано в *The Ukrainians*